

L' ART DEL PAGÈS

SECCIÓ DOCTRINAL, AGRONÓMICA Y BIBLIOGRÀFICA.

Meteorología agrícola.

Extracte de la conferencia dada per D. Mariano Capdevila y Pujol

Lo tema de la conferencia fou: «Influencia exercida per la Meteorología moderna sobre 'ls actuals progresos de l' Agricultura—Previsió del temps probable—Organisació é instalació de las Estacions meteorológicas pa-nyolas.»

Comensá senyalant la importancia no sols teórica sino práctica que tenen las observacions meteorológicas, y per tant l' interés que no sols l' Estat y las Corporacions oficials, sino també 'ls particulars, haurian de tenir en l' establiment de las Estacions meteorológicas tal com funcionan en alguns payssos del extranger.

Després de classificar los moderns aparatos meteorológicos registradors en tres categorías, doná una suscita descripció del meteorógrafo Van Rysselberghe. Demostrá la importancia de dit aparato citant las condicions que s' havia imposat son enginyós inventor. 1.ª que una Estació, Madrit per exemple, pogués veure á cada instant lo que respecte al estat de l' atmósfera ha passat y está passant á Barcelona, Sant Fernando, Corunya, París, Bruse-las, etc., y recíprocament; 2.ª que si cedia davant del gasto de una línea telegráfica circular que unís entre sí totas las Estacions pro-

vehidas de meteorógrafos, fos á lo menos possible l' imprimir ràpidament lo grabat obtingut.

Feu constar que 'l congrés internacional de Ciencias geográficas de París honrá al inventor ab senyalada distinció per haver resolt prácticament lo problema. En efecte, lo meteorógrafo Van Rysselberghe se troba actualment instalat en las costas del mar del Nort, del Adriátich, en lo Caucas, en la Índia y en lo Japó formant una línea que travessa nostre hemisferi de NO-SE. Terminá 'l Sr. Capdevila esta introducció á sa conferencia fent vots pera que Espanya puga comptar aviat ab aparatos tan perfeccionats, puix digué estava segur que 's daria gran impuls als estudis climatològichs y meteorològichs agrícolas y als de previsió del temps, important servey avuy montat en tolas las nacions de Europa, menos á Espanya.

Entrant en l' objecte de la Conferencia, feu constar lo Sr. Capdevila la influencia exercida per la moderna meteorología sobre 'ls progressos agrícolas, á pesar de lo endarrerida que encara está dita ciencia. Al crearse las Estacions agronómicas extrangeras, era sols la química la ciencia que havia absorbit tota la atenció dels directors de tals establiments. Lo fet, segons lo Sr. Capdevila, se disculpava per lo gran número y la importancia dels problemas sugerits per la qüestió d' adobs y de rendiment de las terras. No obstant se concibeix, que la marcha de las estacions variabies segóns los anys y 'ls climas, te una importancia incontestable sobre 'l valor de la cullita. Per consegüent, deixá sentat, que las respuestas de las Estacions agronómicas á las consultas sobre la influencia de tal ó qual adob, influencia dependent de la naturalesa de la planta y del terreno que la porta, guanyarian moltíssim en valor si anavan acompanyadas de un exámen de las condicions meteorològicas ab que s' han verificat las diversas fases vegetativas de la planta subjecte á anàlisis, rahó per la qual recomaná que las estacions meteorològicas estessen aprop de las agronómicas.

Pera que las estacions metereològicas poguessen arribar á un resultat positiu en sos estudis agrícolas, presentá 'l programa que se segueix en l' extranger, y que aná desenrotllant y explicant, part per part, lo Sr. Capdevila, manifestant l' acció y paper de cada un dels agents atmosfèrichs, aygua, calor y llum sobre la vegetació.

Desseguida parlá de la previsió del temps tal com avuy ja 's practica y 's notifica, y entrá en la part práctica de la Conferencia.

dedicada á la organisació é instalació de las Estacions Meteorológicas espanyolas. Feu un extracte del projecte que va á presentar al Govern, en lo qual se classifiquen dites Estacions en quatre órdes, y prenent del mateix lo que 's refereix á la província de Barcelona, estableix en esta capital una Estació meteorológica de primer orde y tres de tercer orde corresponent á Vich, Berga é Igualada. Explicá la manera de funcionar y relacionarse las estaciones que se haurian d' adoptar á lo prescrit en lo Congrés de Viena. En quant á la instalació d' una Estació meteorológica, digué, que devian tenirse molt en compte las exigencias del termómetro, sabent que aquest instrument deu trobarse sempre al ayre lliure y á la sombra, que desde la Estació deu mirarse la ciutat en la direcció del vent menos frequent, que ha d' estar al camp apartada dels edificis que per un altre poguessen dominarla, etc., etc., porque tots los aparatos son molt sensibles, y sas lleugeras variacions poden induhir á errors de trascendencia.

SECCIÓ D' AGRICULTURA PRACTICA.

Una bona varietat d' olivera pera propagar.

Aquest preciós arbre que no té nom ab que especificarlo de las altres varietats, es degut á la casualitat. Me l' ensenyá lo Sr. Pau Virolé, intel·ligent viticultor de Molins de Rey, qui ponderá las bonas qualitats d' aqueixa planta.

Lo port d' aquesta olivera es un poch nano, donchs que no té la magnitud d' arborescencia dels altres olivers; sas branques son un poch pèndulas y provehidas de berrugas; fullas grossas d' un color hermós, semblants á aquellas de las oliveras grossals.

La notabilitat d' aquest arbre es sa rara fecunditat, la qual no deixa res que desitjar; donchs se 'l veu cada

any carregat d' un gran número d' olivas, que moltes d' ellas, en istius un poch sechs apenas poden madurar.

Aquestas son majors que las olivas herbequinas, de forma rodonejada ab un color d' un negre intens en la maduració y agafadas fortament á la qua ó peciolo.

Jo he vist aqueixa preciosa planta durant tres anys consecutius sempre ab molta oliva y en tan número que fins li privan de creixer y sense ser vecer com los altres olivers: però en quant á la qualitat del oli es cosa que no puch respondre, perque com que no hi ha mes que dos arbres d' aquesta varietat, no han operat ab las olivas d' ells apart de las altrás, pera averiguar l' oli que d' ellas resultaria; però que de tots modos no deixa de ser un arbre interessant pera 'l cultiu.

Una cosa queda per advertir y es que sempre que se vol empeltar sobre altres varietats, los arbres que tenen que servirli de patró dehuen estar un poch desenvolupats; donchs que com aquest arbre, per ser petit y estar carregat sempre ab molt fruyt, podria privarlos de creixer.

ANTOLÍ MASALLERAS,

capatás agrícola.

SECCIÓ DE NOTICIAS AGRÍCOLAS.

Compra de bestiar.—Actualment recorren las comarcas de la part alta de Catalunya diferents comissionats francesos, al objecte d' adquirir bestiar caballar y mular.

Construccions rurals.—A causa de dificultats materials é imprevistas aquesta obra *Construcciones rurales*, original del distingit enginyer industrial, D. Joseph Bayer y Bosch, se publicarà per tomos complerts en lloch de ferho per quaderns com fins ara s' habia anunciat.

Tots los Srs. suscrits á la mateixa y que havian rebut ja los primers quaderns, aixis que estigui completat lo primer tomo se 'ls hi enviará sens demora, servintlos de regalo los quaderns que tinguin en son poder.

Tota la obra constará de tres tomos d' unas duascentas páginas cada un.

Plaga de llagosta.—L' estat actual de dita plaga en Espanya, es lo següent:

En las provincias de Cuenca, Albacete, Ciudad-Real, Toledo, Jaen, Guadalajara y Madrid, hi ha 130,000 jornals infestats, y suposant que cada jornal continga 5000 canones, á 25 insectes cada un, resultarà que hi ha en incubació 162,500.000,000 de llagostas que poden devastar al dia sembrats per valor de 162.500,000 pesetas.

Remolatja sucrera.—La fabricació de sucre d' aquesta planta sacarina tendeix á aumentar notablement en Andalucia, haventse adquirit importants terrenos pera dedicarlos a aquell cultiu.

Reunió agrícola.—Ab motiu de la justa alarma motivada per la actual *crisis vinícola* de nostre Principat y á indicació de la «Asociació de Propietaris rurals del Vallès», dintre poch temps tindrà lloch una reunió cridada per l' Institut agrícola catalá de Sant Isidro, en Barcelona, pera tractar de tan important assumpto, juntament ab las demés societats rurals de Catalunya, totes las que serán convidadas oportunament.

Subasta de fincas.—De *Lo Sometent* de Reus:

«En la subasta verificada ahir, de varias fincas, per deute á la Hisenda, se procedí á la venda de casi totes ellas. Alguns dels compradors han fet la compra ab l' objecte de retornarlas al seu respectiu duenyo, abonant únicament lo preu de subasta y gastos ocasionats.

Actes com aquest honran á qui 'ls practica.»

Aquesta notícia es lo complement de la que ab lo títol de *Mes embarchs de fincas* publicàrem en lo número 255, corresponent al 22 de Janer prop-passat.

MERCATS FIRAS Y CULLITAS.

Bruch.—Segueix la calma en los vins. Lo temps primaveral.

Calafell.—En aqueix terme s' han fet operacions en vins d' aquesta cullita á sis duros y mitx la carga, durant la setmana que acaba avuy.

Carcajente.—Las fredoradas que deixaren sentirse en aquest terme y sos encontorns á principi d' any nou feren que una bona part de las *taronjas* dels horts quedessin glassadas; motiu per lo qual s' espera que aviat experimentin los preus un augment considerable, augment que ha de perjudicar als comerciants com perjudicaren als propietaris ditas glassadas.

Actualment se ven dit fruyt á 6 rals la arroba, lo sá, y de 2 á 3 rals lo que està glassat.

Figueras.—L' Ajuntament d' aquesta ciutat acordá se publiqués oficialment la celebració de quatre firas, que tindrán lloch lo *primer dijous dels mesos de Febrer, Mars y Abril y últim dijous del mes de Juny*, corresponent aquest any als dias 7 de Febrer, 3 de Mars, 7 de Abril, y 30 de Juny respectivament.

Gerona.—Blat á 17'50 pessetas la carga.—Mestall á 13'75.—Blat de moro á 13'25.—Fasols á 17'75.—Fabas á 13'75.—Fajol á 13'25.—Cibada á 10'50.—Vessas á 16'25.—Ordi á 12.—Mill á 15.—Ségol á 16.—Patatas á 8.

Granollers.—Blat xeixa, de 15 á 15'25 pessetas la quartera.—Mestall, de 10 á 10'25.—Ordi, de 7'50 á 8'50.—Monjetas paretanas, de 14'50 á 15'50.—Manresanas, de 14 á 15.—Catalanas, de 12 á 14'25.—Dragonas, á 15.—Ganxets, de 19 á 21.—Blat de moro, de 9'25 á 10'50.—Fabons de 10'75 á 11'75.—Fabas, de 10'50 á 11'50.—Vessas, de 11 á 13'50.—Patatas del pais, de 3 á 3'25 pessetas lo quintá.—De la montanya, de 3'50 á 4.—Cànem bregat, de 35 á 37.—Porchs grassos, de 1'75 á 1'80 pessetas la carnicera.—Bestiar de llana, de 1'80 á 1'82.—Vi regular, de 21 á 22'50 pessetas la carga.—Ous, de 1'30 á 1'40 la dotzena.—Mercat regular.

La Segarra.—Aquets últims dias ha nevat si be no gayre. Encara que no vindria mal una pluja, las cullitas presentan aspecte regular.

Olot —Blat, de 15 á 16'50 pessetas la quartera de 80 litres.—Mestall, de 13 á 14.—Blat de moro, de 8'50 á 9'50.—Fasols, de 20 á 21.—Fabas, de 11 á 12.—Fajol, de 9 á 10.—Cibada, de 7 á 8.—Vessas, de 13 á 14.—Ordi, de 7 á 8.—Mill, de 6 á 7.—Ségol, de 11 á 12.—Panís, de 8 á 9'75.

Puigcerdá —Blat á 24 pessetas la carga.—Ségol á 17.—Ordi á 16.—Patatas á 7.—Moltó á 1'50 pessetas la carnicera.—Badella á 1'25.—Bou á 1.—Porch fresch á 2'50.—Sech á 2.—Llonganissa seca á 4.

Reus.—Poca cosa podem dir referent al mercat de dillums. la concurrencia escassa, y de operacions no n' hi hagué molts perquè en aquesta plassa no treballantse en avellana y vi que son los articles que li donan mes moviment comercial, al moment se nota la calma, aixís es que sols apuntarém lo indispensable que s' hagi fet en

Admetlla.—La de Esperansa ha seguit essent solicitada, pagantse á 14 1/2 duros lo quintá en classes regulars y fluixa de 13 á 13 1/2 duros, Las entradas han sigut pocas.

Avellana.—Molt pocas operacions perquè 'ls preus que regeixen no dessideixen als tenedors á desfersen; se cotisan de 26 á 26 1/4 pessetas, ab calma.

Olís.—No hi ha variació: los fins de Reus venen pagantse de 18 á 20 rals y los de arrieria de 11 1/2 á 12 rals quartá.

Vins.—Calma: sembla que están un poch sollicitats los vins picats, colocantse á pesseta lo grau.

En clases bonas continúan fentse als mateixos preus.

Ripoll —Blat, de 13 á 14 pessetas la quartera de 70 litres.—Blat de moro, á 10.—Fasols, de 12 á 13.—Panís, á 14.—Patatas, de 8 á 9.

Sant Vicents de Llevaneras.—S' acaban de fer algunas vendas de vi al preu de 30 pessetas la carga.

Solsona.—(La quartera es de 73 litres) (la carnicera 36 onzas) (la carga 12 arrobas).

Xexa, 15 pissetas quartera.—Mitat ségol y xexa, 12 y 13 id.—Ségol, á 9 y 10 id.—Ordi, á 7 id.—Pámula, á 8 id.—Llegums, á 9 y 9'50 id.—Bessas, á 11 id.—Fabas, á 12 id.—Llentillas, á 9 id.—Guixas, á 10 id.—Cibada, á 5 id.—Espelta, á 4 id.—Ovellas á 14 y 15 id, una.—Porchs grassos: Trujas, de 5 á 5 1/2 rals.—Porchs, de 6 á 6 1/2 id. carnicera.—Patatas, á 2 id. arroba.—Carbó: Pi, á 4 pissetas carga.—Roure, á 7 id.—Alsina, de 10 á 10'50 id.

Tortosa.—En aqueix mercat s' están rebent *olis* procedents d' Andalusia: tanta es la poca cantitat de caldo del país que s' ha recullit enguany.

Valls.—Vins blancs de 1.ª classe á 16 pissetas la carga.—De 2.ª á 10.—Vins negres de 1.ª á 23.—De 2.ª á 16.—De 3.ª á 7.—Blat d' Aragó, de 15 á 16 y 1/2 pissetas la quartera.—Ordi á 8 y 1/2.—Monjetas del pinet, de 15 á 16.—Fabons á 11.—Segó á 4 y 1/4 pissetas la quartera doble.—Prims, á 5 y 1/4.—Cuarta, á 9 y 1/2.—Farinas de 1.ª classe á 17 rals la arroba.—De 2.ª, de 15 á 15 1/2.—De 3.ª á 13 y 1/2.—Oli d' oliva, de 12 á 14 y 1/2 rals lo quartá.—Garrofas á 5 y 1/2 pissetas lo quintá.

Vich.—Xeixa á 14 pissetas la quartera.—Forment á 13.—Mestall á 11.—Ségol á 9'75.—Ordi á 7'50.—Cibada á 6.—Espelta á 5.—Blatdemoro á 9'50.—Fajol á 8.—Fabas á 11.—Llegum á 13.—Fasols á 12'50.—Mill á 9'50.—Ciurons á 14.

Vilafranca del Panadés.—Vi pera embarcar, de 80 á 90 rals la carga —Blanch, de 70 á 80.—Pera taberna, de 70 á 80 —Pera cremar, de 28 á 30.—Anissats de 30 graus, de 960 á 1,060 la jerezana.—Esperit de 35 graus, de 1,400 á 1,440.—De brisa, de 1,000 á 1,040.—Farina de 1.ª classe, de 64 á 68 rals lo quintá.—De 2.ª, de 56 á 60.—De 3.ª, de 48 á 54.—Blat, de 64 á 68 rals la quartera.—Ordi, de 33 á 34.—Fabons, de 40 á 46.—Garrofins á 52.